

Verksamhetsberättelse för Bernhard Nordh-sällskapet år 2023

Sommaren 2023 hittade återigen många besökare vägen till Bernhard Nordh-utställningen och Påls-sons stuga i Marsliden. Sammanlagt har över 470 personer guidats av Mårten Larsson som har funnits på plats de flesta dagarna under sommaren. Besök-arna har fått höra hans berättelser och kunnat köpa böcker. Sällskapet har även under detta år medver- kat i flera arrangemang på olika platser i landet.

Styrelse, valberedning och revisorer

Årsmötet för 2022 års verksamhet hölls på Hullsta gård i Sollefteå den 22 april 2023. Hervor Sjödin valdes till årsmötets ordförande.

Vid årsmötet valdes följande styrelse:

Ordförande: Göran Lidström, Dalasjö, Vilhelmina

Vice ordförande: Mårten Larsson, Vilhelmina

Sekreterare: Gertrud Larsson, Vilhelmina

Kassör: Carina Strömberg, Frösön

Övriga ledamöter: Agneta Forsberg, Vilhelmina, Torsten

Gavelin, Malgovik, Lillemor Larsson, Vilhelmina, Hans

Lundborg, Uppsala, Eva-Marie Petersson Göteborg, Christina

Strandberg, Strandkullen samt Solveig Wallin, Märsta

Ansvarig för medlemsregistret: Lillemor Larsson

Webb-redaktör: Isak Larsson

Styrelsen har inom sig utsett ett arbetsutskott bestående av Göran Lidström, Lillemor Larsson, Mårten Larsson och Carina Strömberg. Arbetsutskottet har löpande kontakt personligt och via mejl, men upprättat inga protokoll.

Revisorer är Johnny Holmgren, Vilhelmina och Lars Nor-mark, Saxnäs med Bernt Dahlberg, Vilhelmina, som ersättare.

Valberedningen består av Ulla Almroth, Dalasjö och Conny Lundborg, Uppsala.

Styrelsen sammanträdde digitalt den 5 april och den 22 april hölls det konstituerande styrelsemötet efter årsmötets val. Arbetsutskottet har haft ett antal sammanträden och dess- emellan haft samråd via mejl, telefon och digitalt.

Medlemmar

Antalet medlemmar har under året minskat till 170 personer inklusive familjemedlemmar, vilket är en minskning med hela 22 medlemmar sedan föregående årsskifte. Av medlemmarna är ca 75 % bosatta utanför Vilhelmina kommun (126 av 170), vilket tyder på det stora intresset för Bernhard Nordhs böcker runt om i landet. Sällskapet har en ogynnsam åldersstruktur och liksom många andra ideella föreningar är det stora avgångar bland de äldsta medlemmarna. Glädjande nog till- kommer även nya medlemmar, särskilt vid de tillfällen då sällskapet medverkar vid olika arrangemang.

SAC, *Sveriges Arbetares Centralorganisation* är stödjande medlem. Sällskapets sex hedersmedlemmar är *Matts Heijbel*, *Grödinge*, *Torsten Gavelin*, *Vilhelmina*, *Anita Johansson*, *Vilhel- mina*, samt Bernhard Nordhs barn: *Ingegerd "Inger" Petersson*, *Färjestaden*, *Olav Nordh*, *Järfälla* och *Solveig Wallin*, *Märsta*.

Alla medlemmarna har under året fått årsboken med rubri- ken *De vilda viddernas ordvävare* tillsammans med kallelsen till årsmötet. En särskild jul- och nyårshälsning med aktuell infor- mation om sällskapets verksamhet har även sänts ut till med- lemmarna. Ulf Kanon har välvilligt bidragit med foton till medlemsbrevet. Lillemor Larsson har förtjänstfullt ansvarat för medlemsregistret och utskicken.

Ekonomi

Sällskapets ekonomi är fortsatt stabil men är beroende av medlemsavgifter och att bokförsäljningen kan fortsätta som tidigare. Från Vilhelmina kommun har sällskapet erhållit årligt kulturellt verksamhetsbidrag med 5 000 kr. Studieförbundet Medborgarskolan har tryckt och bekostat broschyrer, affischer och informationsmaterial.

Annonörer i sällskapets årsskrift har varit GGB - Gruv-Grus-Berg Mekaniska verkstad AB och studieförbundet Medborgarskolan samt Kanons Kiosk & Café i Marsliden, Fjällströms diverse i Fatmomakke, Bäckströms trafik AB i Vilhelmina och Lappmarkens släkt och bygdeforskare. Vår mångårig annonsör, ICA Tallen i Vilhelmina, har detta år avstått från att annonsera.

Styrelsens ledamöter arbetar ideellt utan arvoden förutom bilersättning till dem som medverkar i arrangemang på annan ort. För de ekonomiska förhållandena i övrigt hänvisas till kassörens och revisorernas rapporter.

Sällskapets bokproduktion, utlåning och försäljning

Agneta Forsberg och Carina Strömberg har varit redaktörer för årsskriften. Tryckningen i 190 ex. har utförts av Författares Bokmaskin.

Nytrycken har utförts genom bokförlaget BoD, Books on Demand. Sammanlagt 600 ex (300 ex föregående år) har under året beställts med vardera 200 ex av *I Marsfjällets skugga* och *Fjällfolk*, 100 ex av *Undan frostpiskan/Flickan från fjällbyn*, *I min gröna ungdom*, 50 ex och *Bernhard Nordhs Lexikon*, 50 ex. Kvarvarande lager av böcker, nytryck såväl som begagnade böcker och årsskrifter har värderats till 37 452 kr.

BoD lägger även ut nytrycken på Internet för nerladdning och försäljning, vilket också detta ger sällskapet intäkter. Totalt har 18 stycken e-böcker laddats ner, vilket är samma antal som

föregående år. Tryckta böcker har sålts via BoD på nätet till ett antal av 152 st. (173).

Emma Davis i White Bear Lake i Minnesota har under det senaste året arbetat med en engelsk översättning av *I Marsfjällets skugga*. Tillsammans med BoD kommer sällskapet att kunna ge ut den engelska upplagan under 2024.

Möjligheterna att beställa böcker på hemsidan har visat sig vara uppskattat. Besökare som besökt Marsliden under sommaren har återkommit som bokköpare i den digitala Bokhandeln. Här finns samtliga nytryck men inte några av de äldre böckerna. Sällskapet säljer begagnade böcker i mån av tillgång och har flera titlar av de äldre böckerna till salu vid förfrågan. På antikvariat och på loppmarknader kan något exemplar av de tidiga utgåvorna finnas, men det verkar som om även de begagnade böckerna har stor åtgång. Direktförsäljning av böcker har huvudsakligen skett vid besök i Marsliden och via lokala handlare samt vid de arrangemang som sällskapet medverkat i. Kioskerna i Fatmopakke och Marsliden m.fl. har alla haft böckerna till försäljning.

En inläsning av boken *I Marsfjällets skugga* har påbörjats av Hervor Sjödin och avtal har skrivits med Jengels förlag i Östersund för utgivning av ljudbok.

Sällskapet har ännu inte fått möjlighet att ta del av bibliotekens utlåningsstatistik för 2023. Den senast tillgängliga statistiken (2021) visade att böckerna *I Marsfjällets skugga*, *Fjällfolk* och *Undan frostpiskan* hade utlånats 2 705 gånger och de tre böckerna om Bodil Jonsdotter 2 632 gånger. För Västerbottens län har de åtta biblioteken (V8) lämnat följande uppgifter för 2023: *I Marsfjällets skugga*, *Fjällfolk* och *Undan frostpiskan* har utlånats 45 gånger. I övrigt är det stor spridning på utlåningen, övriga 23 titlar har utlånats sammanlagt 128 gånger, vilket visar att intresset är stort för att läsa även övriga böcker som skrivits av Bernhard Nordh.

Programverksamhet och arrangemang

Allmänheten bjöds in till ett arrangemang med berättelser och musik efter årsmötet i Sollefteå. Mårten Larsson berättade om Bernhard Nordh och verkligheten bakom nybyggartiden i Marsfjällets skugga och Göran Stenmark underhöll med passande sång och musik. Ett femtiotal åhörare slöt upp och flera köpte böcker och tecknade sig för medlemskap.

Göran Stenmark med Bernhard Nordhs bild av Marsliden i bakgrunden.

Bild: Carina Strömberg

Mårten Larsson har så gott som alla dagar under sommaren haft Bernhard Nordh-utställningen i Marsliden öppen. Påls-sons Nybyggarstuga är öppen året runt och ca 600 personer från ett 10-tal länder har skrivit i gästboken. Marslidens Intresseförening ansvarar förtjänstfullt för stugans drift och underhåll.

Den årliga Nybyggarveckan i Vilhelmina erbjöd olika aktiviteter med anknytning till nybyggarnas liv och sysselsättningar. Under veckan visades utställningen *Ordväware i Lappmarken*, som togs fram till sommaren 2022 och där ett 70-tal författare och skribenter från södra Lappland porträtterades. Katalogen

med de olika presentationerna såldes under utställningen och hela sommaren.

Sällskapet skänkte även i år några böcker som priser till idrottsevenemanget Seven Summit, en löpartävling om 43 kilometer i obanad terräng i Marsliden. Målet är att springa upp på sju toppar som överstiger 1000 meter över havet och vinnartiden brukar ligga runt sex timmar.

De nationella släktforskar dagarna hölls den 26 - 27 augusti i Östersund. Sällskapet deltog tillsammans med Lappmarkens släkt- och bygdeforskare med en monter där böcker såldes och utställningsmaterial visades upp. Totalt 58 utställare fanns på plats i Folkets Hus, som besöktes av 1800 personer. Trettiofyra parallella föreläsningar med lokalthistoriska och släktforskarrelaterade ämnen hölls med sammanlagt 2794 åhörare.

Annica Strandberg Lidström vid Bernhard Nordh-sällskapet's monter under Släktforskar dagarna i Östersund

Bild: Carina Strömberg

Artiklar och annonsering

Artiklarna och annonserna i respektive publikation finns i sällskapetets arkiv, i kopia eller original.

Artiklar

Lokaltidningen: *Visor och berättelser hyllade Bernhard Nordh* Text och foto Carina Strömberg, 7 maj 2023

VästerbottensKuriren: *Fattigdom i Marsfjällets skugga* av Annika Westh och med foto av Per A Adsten, 1 juli 2023

Hemsidor

Författares bokmaskin/Boktorget som trycker sällskapetets Års-skrift presenterar *Böcker av Bernhard Nordh-sällskapet* på sin webbsida, <https://bokmaskinen.se>

Här finns framsidan på årsboken samt en utvald artikel i boken under rubriken *Provläs ett stycke ur boken*.

Annonser och affischering

Sollefteåbladet, annons om berättarföreställning på Hullsta gård, 18 april 2023

Tidningen Ångermanland, annons om berättarföreställning på Hullsta gård, 20 april 2023

Mäskatalogen Släktforskar dagarna 2023, tillsammans med Lappmarkens släkt och bygdeforskare om utställningsmonter i Folkets Hus Östersund, 26–27 augusti 2023

Parnass nr 4/2023, annons inför julen med text "Böcker av Bernhard Nordh när Tomten själv får välja".

Affischering har även gjorts i samband med årsmötet och tillsammans med Lappmarkens släkt- och bygdeforskare vid flera arrangemang i Vilhelmina.

Sällskapet arbetar aktivt med spridandet av Bernhard Nordhs böcker och med berättelser om hans liv och skrivande. Det är glädjande att hans böcker fortfarande efterfrågas av nya och gamla läsare och många har positiva minnen av läsningen i sin ungdom.

Februari 2024

Carina Strömberg
Kassör

Göran Lidström
ordförande

Mårten Larsson
vice ordförande

Gertrud Larsson
sekreterare

Torsten Gavelin

Lillemor Larsson

Hans Lundborg

Eva-Marie Petersson

Solveig Wallin

Christina Strandberg

Agneta Forsberg